

KUTSESTANDARD

Maastikuehitaja, tase 3

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Maastikuehitaja, tase 3	3

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Sellel kutsealal on neli kutset: maastikuehitaja, tase 2, maastikuehitaja, tase 3, maastikuehitaja, tase 4 ja maastikuehitaja, tase 5.

3. taseme maastikuehitaja on oskustöötaja, kelle põhilised tööd on sillutiste paigaldamine, muru ja istutusalaade rajamine ja hooldamine. Ta töötab iseseisvalt vastavalt etteantud juhistele.

3. taseme maastikuehitaja võib töötada maastikuehitusettevõttes, aianduskeskuses, puukoolis, ehitusettevõttes, kinnisvarahoolduse ettevõttes jm.

A.2 Tööosad

A.2.1 Töö planeerimine

1. Oma töö planeerimine.
2. Materjali mahtude arvutamine ja tellimine.

A.2.2 Objekti (haljasala, ehitis, rajatis) ettevalmistamine

1. Materjalide ladustamine.
2. Vertikaalplaneerimine ja kasvupinnase ettevalmistamine.

A.2.3 Istutusalaade rajamine

1. Istutusala servade paigaldamine.
2. Geosünteedide paigaldamine.
3. Taimede istutamine, seemnete külvamine, kastmine ja toestamine.
4. Multšimine.

A.2.4 Sillutise (betoonkivi, looduskivi, puit) ja sõelmeteede rajamine

1. Aluskihtide rajamine.
2. Teeäärise ja sillutise paigaldamine.
3. Vuukide täitmine.

A.2.5 Muru rajamine

1. Pinnase ettevalmistus.
2. Muruseemne külvamine.
3. Siirdemuru paigaldamine.

A.2.6 Aedade ja haljasalade hooldamine

1. Teede, müüride ja treppide hooldamine.
2. Muru ja istutusala hooldamine.
3. Hekkide pügamine ja noorendamine.
4. Viljapuude ja marjapõõsaste hooldus-, kujundus- ja noorenduslõikuste tegemine.

A.2.7 Suurte puude istutamine ja hooldamine

1. Suurte puude istutamine ja istutusjärgne hooldus.
2. Suurte puude lõikamine (hooldus-, kujundus-, noorendus- jt) ja kändude freesimine.

Valitavad tööosad

A.2.8 Puidust väikevormide (pergolad, terrassid, võreseinad) ehitamine

1. Vundamendi ehitamine.
2. Postide paigaldamine.
3. Lihtsamate puitkarkasside ehitamine.
4. Laudise paigaldamine, viimistlemine ja hooldus.

A.2.9 Piirete ehitamine

1. Metall-, betoon- ja puitpostide paigaldamine.
2. Võrktarade ehitamine ja -moodulite paigaldamine.
3. Puitpiirete ehitamine ja puitmoodulite paigaldamine.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Maastikuehitaja töö on paindliku tööajaga, vajadusel töötatakse ka puhkepäevadel. Töö on vahelduvate tööülesannetega ning toimub põhiliselt välitingimustes ja harva sisetingimustes. Maastikuehitaja töö eripära on töötamine avalikus ruumis.

Töoga seotud peamised riskid tulenevad raskuste tõstmisest, sundasendis töötamisest, kokkupuutest müra, vibratsiooni ja raskete ilmastikutingimustega.

A.4 Töövahendid

Maastikuehitaja põhilised töövahendid on: lõikevahendid, ehitus- ja aiandustarvikud, puidutööriistad, masinad ja seadmed, muud abivahendid, isikukaitsevahendid, sh tööriietus ja turvajalanõud.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Maastikuehitaja töö eeldab füüsilist vastupidavust, pingetaluvust, kasuks tulevad keskendumisvõime, kohusetundlikkus, kohanemisvõime, koostöövõime ja käeline osavus.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Maastikuehitajana töötavad tavaliselt inimesed, kes on läbinud kutseõppe, kutsealase täiendusõppe või on kompetentsid omandatud praktilise tööga kogenud maastikuehitaja käe all.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Haljastaja, haljasalade hooldaja, maastikuehitaja.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Kutse taotlemisel tuleb tõendada kohustuslikud (B.2.1 – B.2.7) ja läbivad (B.2.10) kompetentsid. Lisaks on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.2.8 ja B.2.9.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Töö planeerimine

EKR tase 3

Tegevusnäitajad:

1. planeerib oma tööd, lähtudes etteantud juhistest ja tööjoonistest;
2. hindab vajaliku materjali hulka ja teavitab objekti juhti materjalide vajadusest.

B.2.2 Objekti (haljasala, ehitis, rajatis) ettevalmistamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. ladustab vajalikud materjalid nõuetekohaselt; 2. valmistab pinnase käsitsi ette, lähtudes projekti eesmärgist; vajadusel teeb umbrohutõrjet.	
B.2.3 Istutusala rajamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. paigaldab istusala servad, arvestades etteantud juhiseid; 2. paigaldab geosünteedid, arvestades etteantud juhiseid 3. külvab seemned: istutab, kastab ja toestab taimed, sh põõsad, arvestades istiku tüüpi, istutusnõudeid ja etteantud juhiseid; 4. multšib, arvestades mullapinna olukorda (niiskus, temperatuur), taimede kasvunõudeid.	
B.2.4 Sillutise (betoonkivi, looduskivi, puit) ja sõelmeteede rajamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. ehitab teesüvendi ja paigaldab aluspõhja, arvestades etteantud juhiseid; 2. toob ette materjale sillutise ja teeäärise paigaldamiseks; paigaldab teeäärise ja sillutise, arvestades etteantud juhiseid; viimistleb sillutise, kasutades asjakohaseid töövahendeid ja järgides etteantud juhiseid; 3. täidab vuugid puistematerjaliga.	
B.2.5 Muru rajamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. valmistab ette murualuse mullapinna, arvestades etteantud juhiseid; 2. külvab käsitsi või käsikülvikuga muruseemne ja väetise, arvestades külvinorme; 3. paigaldab, sh väetab ja kastab siirdemuru, arvestades etteantud juhiseid.	
B.2.6 Aedade ja haljasalade hooldamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. hooldab teid, müüre ja treppe vastavalt juhiste;le; 2. hooldab muru ja istutusala vastavalt juhiste;le; 3. pügab ja noorendab hekke vastavalt juhiste;le, kasutades selleks ettenähtud töövahendeid; 4. teeb abitõid viljapuude ja marjapõõsaste hoolduslõikustel vastavalt juhiste;le.	
B.2.7 Suurte puude istutamine ja hooldamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. istutab, kastab ja toestab suuri puid, arvestades istiku tüüpi, istutusnõudeid ja etteantud juhiseid; 2. teeb abitõid suurte puude lõikamisel vastavalt juhiste;le.	

VALITAVAD KOMPETENTSID

Kompetentside B.2.8 ja B.2.9. tõendamine on vabatahtlik

B.2.8 Puidust väikevormide (pergolat, terrassid, võreseinad) ehitamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. ehitab postvundamendi vastavalt etteantud juhiste;le; 2. paigaldab postid vastavalt etteantud juhiste;le; 3. mõõdab ja lõikab puitmaterjali sirgete lõigetega vastavalt etteantud juhiste;le; kinnitab detailid vastavalt etteantud juhiste;le; 4. paigaldab, viimistleb ja hooldab laudist vastavalt etteantud juhiste;le.	
B.2.9 Piirete ehitamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. teeb abitõid metall-, kuivbetoon- ja puitpostide paigaldamisel, järgides etteantud juhiseid ja tööohutusnõudeid; 2. teeb abitõid võrktrade ehitamisel ja võrkmoodulite paigaldamisel, järgides etteantud juhiseid; 3. teeb abitõid puitpiirete ehitamisel ja puitmoodulite paigaldamisel, järgides etteantud juhiseid ja tööohutusnõudeid.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.10 Maastikuehitaja, tase 3 kutset läbiv kompetents	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. lähtub oma töös eelistest tööspidamistest, järgides maastikuehituse head tava; 2. täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul; 3. kasutab ergonoomilisi töövõtteid. 4. täidab ehitusprotsessis ohutus- ja keskkonnanõudeid; hoiab korras oma töömaa ja -vahendid; 5. sorteerib ja ladustab jäätmed, sh orgaanilised jäätmed, nõuetekohaselt; 6. on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, suhtleb kolleegidega, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel; 7. õnnetusjuhtumi korral kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale; 8. tunneb ära taimed ja teab nende eestikeelseid nimetusi (vastavalt tõendatavatele kompetentsidele, vt. lisa 1); 9. keelteoskus: valdab eesti keelt tasemel A2 (vt lisa 2). 	
<p>Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.</p>	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	11-13112017-1.1.2/1k
2. Kutsestandardi koostajad	Raili Laas, Eesti Maastikuehitajate Liit Rait Karus, Ojassaar OÜ Jaanus Lepik, Aia ja Maastikukujunduse OÜ Tarmo Loid, VT Haljastus OÜ Liina Rehepapp, Rehepapp Aiakujundus OÜ Tiina Matsulevitš, SA Innove Kati Veski, Ardens OÜ Andres Vainu, Liivi Aiad OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	8
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	13.11.2017
6. Kutsestandard kehtib kuni	12.11.2022
7. Kutsestandardi versiooni number	2
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	6113 Aednikud, puukooli töötajad ja istikukasvatavad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	3
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Landscape gardener, level 3
C.3 Lisad	
Lisa 1 Taimmaterjali nimekiri	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 3 Maastikuehituse kutsealaga seonduvad mõisted	